

Nr 165.

Av herr **Andersson** i Tungelsta och fru **Gustafson**, *angående underlättande och tryggande av möjligheterna för den icke jordägande befolkningen att idka friluftsliv.*

Den hårda fysiska och psykiska påfrestning, som nutida långt drivna mekanisering av arbetet inom de flesta arbetsområden medför, har för städernas och industrisamhällenas befolkning skapat ett ständigt ökat behov av möjligheter till rekreation och avspänning. Ur folkhälsans synpunkt synes det vara ett samhällsintresse av betydande storleksordning, att detta behov kan på ett tillfredsställande sätt tillgodoses. Att ett härdande friluftsliv ute i skog och mark utgör den bästa motvikten mot det jäktande arbetslivets påfrestningar, torde alla vara överens om. Den väldiga omfattning, varmed städernas och industrisamhällenas befolkning under de senaste åren deltagit i friluftslivet i dess skilda former, visar att de i detta funnit den rekreation de bäst behöva.

Hur allmänt frilufts- och vandrarlivet omfattas av dessa folkgrupper får man en föreställning om, då, enligt de uppgifter som stått oss till buds, mellan 20 000 och 30 000 stockholmare varje söndag lämna huvudstaden för att under olika former idka friluftsliv i de skogar, som finnas runt omkring staden. I andra större och mindre städer och industrisamhällen är intresset för friluftsliv i allmänhet lika stort. Bland jordägarna i städernas grannskap har denna invasion av stadsbor till deras marker ofta, och i vissa fall icke utan orsak, setts med synnerligen oblida ögon. Vissa element bland friluftsfolket ha understundom uppträtt som hänsynslösa skadegörare, trampat ned och brutit sönder ungskog och stängsel samt osnyggat de marker där de dragit fram. Dessa element tillhöra dock undantagen. Det stora flertalet av friluftsfolket torde kunna betecknas såsom synnerligen hyggliga och hänsynsfulla. Bland i synnerhet de större skogsägarna i närheten av befolkningscentra har emellertid allt starkare röster börjat höjas med krav på lagstiftning innebärande förbud att beträda i enskild ägo befintlig skogsmark. Även om dessa krav icke ha utsikt att vinna gehör, torde dock åtgärder i tid böra vidtagas för att åt den icke jordägande befolkningen trygga möjligheten till friluftsliv ute i skog och mark. Att samhället här bör träda till synes desto mera påkallat, som det för närvarande pågår en synnerligen omfattande och hastigt framskridande exploatering och styckning av skogsområden belägna i närheten av de större städerna. Förmögna stadsbor lägga beslag på så gott som alla natursköna områden, som gränsa intill hav, sjöar och vattendrag. Miltals från staden bli på detta sätt strandområdena förvandlade till tomter och parker i enskild ägo. Hundratusentals

människor, vilka äro bosatta i städerna och de tätbebyggda samhällena bli på detta sätt, trots att de äro bosatta i närheten av hav och sjöar, berövade möjligheter till friluftsbad och friluftsliv inom rimligt avstånd till sin bostadsort.

På sina håll ha de kommunala myndigheterna vidtagit eller förbereda åtgärder i syfte att trygga åt kommunens befolkning erforderliga möjligheter till friluftsliv. Många kommuner torde emellertid sakna möjlighet att förvärva härför behövlige områden. Att åstadkomma och för framtiden bevara tillräckligt stora områden i olika delar av landet, vilka stå till förfogande för de folkgrupper, som ha behov därav för idkande av friluftsliv synes oss vara en så viktig angelägenhet, att den bör bliva föremål för statsmakternas intresse. Staten äger ju redan betydande skogsdomäner spridda över hela landet. Det synes oss, att områden av dessa skogar, belägna inom räckhåll för befolkningen i städer och tätbebyggda samhällen, böra upplåtas och för framtiden bevaras såsom rekreationsplatser för den icke jordägande befolkningen. Till dessa områden kunde då de skaror, som söka sig ut till friluftsliv, hänvisas. Ordnandet av dessa s. k. naturreservat torde böra ske i samarbete mellan kronodomänernas förvaltning och vederbörande kommuner. Lämpligt och behövtligt torde också vara att i samband därmed även ordnas undervisning och propaganda för naturskydd och hembygdsvård.

Med hänvisning till vad sålunda anförts framställles,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag, syftande till att åt den icke jordägande befolkningen underlätta och trygga möjligheterna att kunna idka friluftsliv.

Stockholm den 17 januari 1936.

Allan Andersson.

Ruth Gustafson.